

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om foranstaltninger vedrørende døve og tunghøre.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 3237; fremsættelsen findes i tidenden sp. 65).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Horn: Det nu genfremsatte lovforslag har, som den højtærede socialminister nævnte i fremsættelsestalen, gennemgået nogle få ændringer, som imødekommer nogle af de ønsker, der blev fremsat ved første behandling i forrige samling. Vi takker den højtærede minister for disse ændringer.

Løvrigt kan jeg henholde mig til, hvad jeg sagde ved lovforslagets første behandling i sidste samling, og det vil være naturligt, at det arbejde, som var påbegyndt i et udvalg, nu fortsættes i denne samling.

Jeg kan anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.

Erik Appel: Jeg skal heller ikke anvende mange ord på denne første behandling i anden omgang, der jo er en formsag. Det drejer sig nu om at få det afbrudte udvalgsarbejde optaget igen. Jeg beklager, det blev afbrudt uden forudgående forhandling i udvalget. Venstres udvalgsmedlemmer havde et ændringsforslag rede til det på tidspunktet for grundlovsfestlighederne berammede udvalgsmøde.

Vi lægger megen vægt på, at der bliver nedsat et tunghørenavn i fuld ligestilling med det i lovforslaget foreslåede døvenavn. Lovforslaget tager i hovedsagen kun sigte på de døve og de døvblevne, og lovforslagets titel er derfor misvisende. De tunghøre er den store flok, de døve den mindre, og i en vis forstand er de døves problem langt simplere end de tunghøres. Der trænges til en meget klar adskillelse mellem døve og tunghøre og vel også mellem døve og døvblevne. De mennesker, der er blevet døve i en senere alder, og som har kendt til normal mennesketilværelse, vil absolut ikke have deres forhold indordnet under et døvenavn, og det bør de heller ikke.

Venstre ønsker en stærkere betonet adgang til oprettelse af skoler for både døve og tunghøre ved kommunal og privat foranstaltning, således at disse skoler støttes af staten i nogen lighed med den støtte, staten yder til skoler for normalt sansende

børn. Endvidere ønsker vi, at børnehaver ikke nødvendigvis skal være knyttet til enhver kostskole. Vi ønsker „skal“ ombyttet med „kan“.

Der gøres et fortrinligt arbejde på døvstummeinstitutterne, på aflæseskoler og på erhvervs- og vejledningskontoret såvel som af Dansk Tunghøreforening. Jeg anerkender især den omhu og medleven, lærerne udviser overfor de så alvorligt hemmede børn og tillige den deltagelse, der udvises overfor børnenes forældre. Der er i disse forhold noget at lære for lærerne i den normalt sansende børneskole.

Men som sagt, der må nu tages fat på det afbrudte udvalgsarbejde, og det er mit håb, at vi skal nå til enighed om de problemer, jeg kortelig har berørt. Jeg har nogen tillid til den højtærede socialminister i denne forbindelse. Jeg skal derfor anbefale en saglig velvillig og nogenlunde hurtig udvalgsbehandling, så lovforslaget kan blive lov i dette år.

Hans Thyge Jacobsen: Jeg kan henholde mig til de udtalelser, jeg på det konservative folkepartis vegne fremsatte ved sagens behandling i afvigte samling. Vi har givet tilslutning til, at arbejdet med dette lovforslag føres frem til et resultat og forhåbenlig et godt resultat for de mennesker, det her drejer sig om.

Vi havde gerne set, at loven var blevet gennemført i afvigte samling. Den højtærede socialminister ønskede det meget stærkt; det var jo foreslået, at loven skulle træde i kraft fra det nye skoleår den 1. august 1949. Jeg er ked af, at den højtærede socialminister på dette område lod sig forstyrre af betænkeligheder fra det radikale partis side. Om han ellers gør det i den store politik, skal jeg ikke blande mig i, i hvert fald ikke ved denne lejlighed, men på et sagligt område som dette forekommer det mig, at den højtærede socialminister savnede fornøden dristighed til at søge sit eget formål, lovens hurtige gennemførelse, fremmet. Men nuvel, det var det ærede medlem hr. Kristian Nygaard, som satte en kæp i hjulet, og det ærede medlem hr. Kristian Nygaard vil formentlig, når han nu om lidt får ordet, gøre rede for, hvad det var for betænkeligheder, som gjorde, at vi ikke blev færdige med arbejdet i sidste samling. Nu håber jeg, at den kommende udvalgsbehandling må blive en kort — naturligvis ikke en formel, også en grundig, men en kort — udvalgsbehandling, så at dette lovforslag snart kan blive ophøjet til lov.